

Dosarul nr. 3ra-242/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud: G.Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciună, E.Palanciuc, V.Negru)

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Valeriu Mitrofan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La data de 25 martie 2019, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, în raportul privind rezultatele inspecției financiare tematice la Centrul de Excelență în Construcții din 17 septembrie 2018, este menționat beneficierea de mai multe proiecte investiționale. Ca exemplu, Proiectul ADA „Centrul de formare în Construcții” susținut de Guvernul Austriei, compania „Strabag” și proiectul „Callidus”, în sumă de 2 062 646 de lei. Suma indicată mai sus era preconizată pentru: Amenajarea unui centru de formare profesională continuă cu reparație, condiții, mobilier și material didactic; Formarea formatorilor în domeniul Construcții; Formare profesională continuă pentru adulți și validarea competențelor profesionale la cele 2 meserii pietrar-zidar și fierar-betonist; Asigurarea meseriilor pietrar-zidar și fierar-betonist cu echipamente performante și

material consumabile necesare pentru instruire; Asigurarea cu echipament performant pentru instruirea practică la specialitatea Construcția și exploatarea drumurilor, Stația totală GPS, teodolite etc; Construcția capitală a drumului de acces pe teritoriul colegiului I Km; reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare.

Reieșind din cele expuse, a solicitat respectuos să-i răspundă la un șir de întrebări și să-i fie eliberate copia următoarelor documente: copia documentelor confirmative (dispoziții de plată) ce confirmă achitarea pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare; Procesul verbal sau actul de recepție finală a lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare; Ce agent economic a efectuat lucrările pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare și care a fost baza juridică ca agentul dat să efectueze lucrările date; Procesul-verbal cu privire la deschiderea Licităției pentru achiziționarea lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare; Copia caietului de sarcini pentru lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare; Copia contractului de antrepriză sau de prestări servicii cu agentul economic care a efectuat lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare.

Pe data de 12 februarie 2019, cu nr. de intrare 21-16/41, prin intermediul cancelariei Centrului de Excelență în Construcții, a depus o cerere privind accesul la informație, numărul de intrare a fost atribuit de secretara rectorului, fapt ce confirmă recepționarea cererii date, unde a solicitat să-i fie eliberate actele specificate. Cererea a fost înaintată conform prevederilor art. 2, art. 5, art. 10, art. 11 din Legea privind accesul la informație. Copia documentelor solicitate au un caracter public și nu cad sub incidența informației oficiale cu caracter limitat.

A considerat că, a fost lezat într-un drept legitim datorită acțiunilor sau inacțiunilor persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informație, dar în special i-a fost încălcat dreptul cu privire la încălcarea termenilor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație; neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate.

Până la momentul depunerii cererii date în instanța de judecată nu a primit nici un răspuns și nici nu i-a fost eliberată informația solicitată. Perioada de la 25 februarie 2019 până la 22 martie 2019, constituie mult mai mult de 15 zile lucrătoare.

Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău, în persoana directorului Valeriu Pelivan, prin acțiunile sau inacțiunile sale în mod flagrant a neglijat prevederile legale.

Cu referire la prejudiciul moral a relatat că, prin prisma art. 1398 alin. (1). 1422 alin. (1) și alin. (2) și 1423 alin. (1) și (2) Cod civil și art. 21 alin. (3) lit. i) al Legii privind accesul la informație, încălcarea dreptului fundamental al reclamantului de acces la informație cauzează cert suferințe psihice, iar legea instituie obligația autorității corespunzătoare de a repara prejudiciul moral cauzat.

În consecință, pârâtul a comis în raport cu reclamantul o faptă ilicită prin încălcarea dreptului acestuia de acces la informație, faptă ce a cauzat cert suferințe psihice reclamantului.

A solicitat Valeriu Mitrofan admiterea acțiunii, a constata acțiunile sau inacțiunile Centrului de Excelență în Construcții ca ilegale și abuzive prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informație; obligarea Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău de a elibera: Copia documentelor confirmative (dispoziții de plată) ce confirmă achitarea pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, Procesul-verbal sau actul de recepție finală a lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, ce agent economic a efectuat lucrările pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare și care a fost baza juridică ca agentul dat să efectueze lucrările date, Procesul-verbal cu privire la deschiderea Licităției pentru achiziționarea lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, Copia caietului de sarcini pentru lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, Copia contractului de antrepriză sau de prestări servicii cu agentul economic care a efectuat lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare; repararea prejudiciului cauzat în mărime de 1 000 de lei în beneficiul său prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Prin încheierea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, au fost declarate inadmisibile cerințele înaintate de Valeriu Mitrofan împotriva lui Valeriu Pelivan, directorul Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău privind constatarea acțiunilor ilegale și abuzive și obligarea eliberării informației solicitate prin cererea din 25 februarie 2019.

Prin hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Valeriu Mitrofan și s-a menținut hotărârea din 20 martie 2012 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

La data de 8 ianuarie 2021, Valeriu Mitrofan a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționarea pricinii în fond, au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile expuse sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A relatat că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 16 din Legea privind accesul la informație și s-a bazat doar pe declarații ale reprezentantului pârâtului, fără ca acestea să fie probate. La fel, instanța a ignorat probele și motivele expuse în cererea de chemare în judecată.

A menționat că, Centrul de Excelență în Construcții, în mod deliberat a decis de a nu oferi răspunsul în termenul prevăzut de lege, iar neeliberarea documentelor solicitate i-a cauzat în mod indubitabil anumite suferințe psihice.

A considerat că, suma de 1 000 de lei este suficientă pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin refuzul de a furniza informația, reieșind din vinovăția pârâtului la cauzarea prejudiciului.

A solicitat Valeriu Mitrofan admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care: de a constata încălcarea dreptului privind accesul la informație de către Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău; obligarea eliberării copiilor documentelor solicitate prin cererea nr. 21-16/41 din 7 februarie 2019 și încasarea prejudiciului moral din contul Centrului de Excelență în Construcții în mărime de 1 000 de lei.

La 21 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în dresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

Examinând cererea de recurs, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În speță, procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată până la 01 aprilie 2019, astfel, prin prisma art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, referitor la procedură vor fi aplicate dispozițiile Codului administrativ, iar în partea fondului vor fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul depunerii acțiunii, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Actele cauzei denotă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 18 noiembrie 2020. Decizia motivată a fost notificată participanților la proces la data de 5 ianuarie 2021 (f.d. 184). Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale, motiv pentru care cererea de recurs împreună cu motivarea acestuia depusă la data de 8 ianuarie 2021, este în termen.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani în partea respingerii pretenției privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral și în această parte se emite o altă decizie, din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

Reieșind din art. 244, alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu art. 194 Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Din actele cauzei se constată că, la data de 12 februarie 2019 Valeriu Mitrofan a depus în adresa Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții cererea nr. 02/19, care a fost înregistrată la data de 25 februarie 2019 cu nr. 21-16/41. Prin această cerere a solicitat eliberarea următoarelor acte: - Copia documentelor confirmative (dispoziții de plată) ce confirmă achitarea pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Procesul-verbal sau actul de recepție finală a lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Ce agent economic a efectuat lucrările pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare și care a fost baza juridică ca agentul dat să efectueze lucrările date, - Procesul-verbal cu privire la deschiderea Licitației pentru achiziționarea lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Copia caietului de sarcini pentru lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Copia contractului de antrepriză sau de prestări servicii cu agentul economic care a efectuat lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare (f.d.10-11).

După depunerea acțiunii, la data de 25 aprilie 2019, Centrul de Excelență în Construcții a expediat la adresa electronică a lui Valeriu Mitrofan răspunsul prin care a informat că, amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare a avut loc în cadrul proiectului Calidus Moldova, în cadrul căruia Centrul de Excelență în Construcții a beneficiat doar de materiale de construcții necesare efectuării lucrărilor de reparații. În cadrul acestui proiect, lucrările au fost executate de către elevii

Centrului în cadrul practicilor de producție, utilizând materiale donate de către Calidus Moldova. Careva proceduri de achiziții, PV de deschidere a licitațiilor, caiete de sarcini, procese verbale de recepție a lucrărilor, contracte cu agenții economici, nu au avut loc în cadrul acestui proiect. Fiind anexate la scrisoarea în cauză și facturile fiscale în baza cărora au fost luate la evidența materiale de construcții care au fost utilizate în cadrul acestui proiect. Totodată, au fost atașate facturile fiscale în baza cărora au fost luate la evidență materialele de construcție care au fost utilizate în cadrul proiectului (f.d.30).

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani prin hotărârea din 20 martie 2020, a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva Centrului de Excelență în Construcții.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 18 noiembrie 2020 a respins apelul declarat de către Valeriu Mitrofan și a menținut hotărârea din data de 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Colegiul reține că, această concluzie este parțial greșită din considerentele ce preced.

Instanța de recurs constată că deși la soluționarea cauzei au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel și ale instanței de fond în partea respingerii pretenției cu privire la constatarea acțiunilor ilegale la examinarea cererii de acces la informație și repararea prejudiciului moral, sunt nefondate, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios în coroborare cu materialul probator prezentat de părți.

La caz, Valeriu Mitrofan contestă inacțiunile Centrului de Excelență în Construcții prin refuzul nelegitim de a furniza informațiile solicitate fiind prejudiciat dreptul său de acces la informații și repararea prejudiciului cauzat.

În acest scop, la data de 12 februarie 2019 Valeriu Mitrofan a depus în adresa Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții cererea nr. 02/19, care a fost înregistrată la data de 25 februarie 2019 cu nr. 21-16/41.

Deoarece acțiunile contestate au avut loc până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, litigiului îi sunt aplicabile prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019).

Astfel, în conformitate cu art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 din aceeași lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice; funcționarii din structurile specificate la lit. a) și

b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În temeiul art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Analizând circumstanțele menționate în raport cu normele de drept supra citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră nefondate concluziile instanțelor ierarhic inferioare în partea respingerii pretențiilor, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios în coroborare cu materialul probator prezentat de părți.

Instanța de recurs relevă că, regimul juridic și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații, este reglementat de Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

În corespundere cu prevederile art. 11 alin. (1) pct. 1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 15 alin. (1)-(3) din Legea privind accesul la informație, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

Art. 16 din legea enunțată notează că, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație. Termenul de furnizare a informației, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; b) sînt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea. Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului inițial.

Conform art. 21 alin. (1) lit. i) din aceeași lege, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.

Din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei se atestă că, la data de 12 februarie 2019, în temeiul Legii privind accesul la informație, reclamantul Valeriu

Mitrofan a expediat în adresa Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții cererea nr. 02/19, care a fost înregistrată la data de 25 februarie 2019 cu nr. 21-16/41.

Prin această cerere a solicitat eliberarea următoarelor acte: - Copia documentelor confirmative (dispoziții de plată) ce confirmă achitarea pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Procesul-verbal sau actul de recepție finală a lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Ce agent economic a efectuat lucrările pentru reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare și care a fost baza juridică ca agentul dat să efectueze lucrările date, - Procesul-verbal cu privire la deschiderea Licitației pentru achiziționarea lucrărilor privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Copia caietului de sarcini pentru lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare, - Copia contractului de antrepriză sau de prestări servicii cu agentul economic care a efectuat lucrările privind reparația capitală și amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare (f.d.10-11).

Valeriu Mitrofan, adresându-se cu acțiune în instanță insistă că nu a primit un răspuns la cererea nr. 21-16/41.

Centrul de Excelență în Construcții a comunicat instanței că a furnizat lui Valeriu Mitrofan răspunsul la cererea din 25 februarie 2019 și în acest scop a prezentat în cadrul judecării cauzei copia răspunsului din 25 aprilie 2019.

Potrivit acestui răspuns, Centrul de Excelență în Construcții la informat pe Valeriu Mitrofan că, amenajarea atelierului de zidărie, armare și betonare a avut loc în cadrul proiectului Calidus Moldova, în cadrul căruia Centrul de Excelență în Construcții a beneficiat doar de materiale de construcții necesare efectuării lucrărilor de reparații. În cadrul acestui proiect, lucrările au fost executate de către elevii Centrului în cadrul practicilor de produce, utilizând materiale donate de către Calidus Moldova. Careva proceduri de achiziții, PV de deschidere a licitațiilor, caiete de sarcini, procese verbale de recepție a lucrărilor, contracte cu agenții economici, nu au avut loc în cadrul acestui proiect. Fiind anexate la scrisoarea în cauză și facturile fiscale în baza cărora au fost luate la evidenta materiale de construcții care au fost utilizate în cadrul acestui proiect (f.d.30).

Din analiza normelor de drept sus-indicate, raportate la circumstanțele cauzei, instanța remarcă că, Valeriu Mitrofan este subiect al Legii cu privire la accesul la informație, are un drept constituțional de acces la informație, iar autoritățile statului posesoare a informației vizate, în baza legii dețin calitatea de furnizor al informației și au obligația de a asigura accesul solicitantului la informația solicitată.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține ca fiind întemeiate alegațiile reclamantului că cererea sa din 25 februarie 2019, nu a fost examinată și soluționată de către Centrul de Excelență în Construcții, în termen de 15 zile, stabilit de art. 16 din Legea privind accesul la informație, or, informația a fost prezentată la data de 25 aprilie 2019.

Însuși Centrul de Excelență în Construcții a prezentat instanței nota informativă din 20 decembrie 2019, în care s-a indicat că, doar la data de 25 februarie 2019, prin intermediul secretariatului Centrului de Excelență în Construcții, de către Valeriu Mitrofan Valeriu au fost înregistrate peste 10 cereri de acces la informație, iar în perioada ianuarie - februarie 2019, Valeriu Mitrofan a depus 47 de cereri. Reieșind

din volumul mare de cereri și numărul insuficient de salariați care ar putea fi implicați în acest proces, în dependență de tematica solicitărilor, s-au examinat în comun unele cereri și s-a furnizat reclamantului informația de care dispun, într-o formă sau alta (ca scrisoare de răspuns, ca fotocopie, posibilitate de a fotografia sau a face cunoștință cu anumite materiale, inclusiv forma verbală). Dezacordul reclamantului cu informația furnizată în cadrul examinării cererilor de acces la informație, nicidecum nu poate fi tratat ca încălcarea dreptului de acces la informație sau încălcarea oricărui alt drept, iar scopul acțiunilor lui Valeriu Mitrofan este obținerea unor hotărâri judecătorești contradictorii și în final obținerea unor venituri nejustificate prin intermediul instanțelor judecătorești pentru presupusele victime daune de prejudiciu moral (f.d. 54).

Cu toate acestea, acest fapt nu exonerează Centrul de Excelență în Construcții de a se conforma prevederilor legale.

Circumstanțele descrise permit instanței de recurs să concluzioneze că soluția instanțelor ierarhic inferioare privind respingerea integrală a acțiunii, este neîntemeiată, motiv pentru care nu poate fi menținută.

Astfel, luând în considerare că s-a constatat încălcarea dreptului lui Valeriu Mitrofan de a primi răspuns în termenul prevăzut de art. 16 din Legea privind accesul la informație, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin nefurnizarea în termen a informației solicitate.

La examinarea cerinței privind compensarea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

Conform art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Conform art. 2037 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Colegiul reține că suma solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 1 000 de lei este una exagerată și nejustificată, ori la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificative.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, pretențiile invocate, complexitatea cauzei, comportamentul părților, conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru reclamantul Valeriu Mitrofan, consideră că suma de

200 de lei cu titlu de prejudiciu moral va fi echitabilă suferințelor psihice suportate de către acesta, nefiind excesivă pentru intimat, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

Or, această constatare nu este de natură să restabilească echitatea socială și suferințele cauzate prin nefurnizarea în termenul prevăzut de lege a informației solicitate, însă suma de 200 de lei ar putea acoperi suferințele suportate de reclamant.

Dreptul de acces la informație constituie un drept fundamental al persoanei, garantat atât de legislația națională, cât și de cea internațională, iar din actele cauzei s-a stabilit cu certitudine că abia la data de 25 aprilie 2019 Centrul de Excelență în Construcții, peste termenul prevăzut de lege a oferit răspuns la cererea depusă de către Valeriu Mitrofan la data de 12 februarie 2019 și înregistrată la data de 25 februarie 2019 cu nr. 21-16/41.

Prin acest fapt, Centrul de Excelență în Construcții a încălcat termenul de oferire a informațiilor solicitate, iar încălcarea corespunzătoare a cauzat lui Valeriu Mitrofan sentimente de neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege, etc., atribuite și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la categoria componentelor prejudiciului moral, respectiv, a suferințelor psihice (cauzele Sommerfeld vs. Germania, McFarlane vs. Irlanda).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prejudiciul moral stabilit în mărime de 200 de lei este o sumă echitabilă în raport cu suferințele morale și psihice suportate de reclamant.

Așadar, circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, nu au cercetat multiaspectual probele anexate la materialele cauzei și nu au dat apreciere tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces, motiv din care se distinge necesitatea admiterii recursului depus de către Valeriu Mitrofan, casării parțiale a deciziei din data de 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din data de 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, cu emiterea în această parte a unei decizii noi, prin care să fie admisă parțial pretenția lui Valeriu Mitrofan cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și a reparării prejudiciului moral.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, acest criteriu se realizează prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

În conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Valeriu Mitrofan.

Se casează parțial decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani în partea respingerii pretenției privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral și în această parte se emite o altă decizie.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral.

Se constată încălcarea dreptului lui Valeriu Mitrofan de acces la informație prin examinarea peste termenul stabilit de lege a cererii nr. 21-16/41.

Se încasează din contul Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții în beneficiul lui Valeriu Mitrofan suma de 200 (două sute) de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu